

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

11 Vtrum corpora damnatorum erunt incorruptibilia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

rat terminum eius ad quem, quia terminus a quo jungitur cum toto motu procedenti, & ita mensuratur tempore mensurante motum procedente, sed tempus mensurat motum ratione utriusque termini, & ideo non est simile.

Ad quartum dicendum, quod fieri dicitur dupliciter. Vno modo, moveri ad esse, & sic illud quod generatur in toto tempore alterationis precedentis dicitur fieri, & hoc modo loquitur Philo. de fieri in 6. phys. ubi ostendit quod omne factum esse precedit fieri, & omne fieri precedit factum esse, & sic non est verum quod aliquid fiat & factum sit, sed sic est verum quod illud quod fit, non est. Alio modo, dicitur fieri res quando introducit formam, & sic fieri non est moveri, sed terminari motum: unde sicut simul motus terminatur & terminatus est, ita simul aliquid fit & factum est: sed hoc modo illud quod fit, est, quia terminus factionis est esse, in quo ponitur esse illud esse, quod dicitur hoc modo moveri.

ARTICVLVS X.

Vtrum Deus possit facere quod albedo, aut aliqua qualitas corporalis sit sine quantitate.

Ad tertium sic proceditur. Vt, quod Deus non possit facere quod albedo, aut aliqua qualitas corporalis sit sine quantitate, quia quantitas est prima dispositio corporis ex eo quod immediate adheret substantie, ut dicit Boet. sed primum in quolibet genere est causa eorum que sunt post, ut dicitur in 2. meta. ergo a quantitate habent omnia alia accidentia, quod sint dispositiones corporales. ergo remota quantitate nulla qualitas corporalis remaneret.

Penultimus lect. 10. p. 110.

Tex. 60m. 3.

¶ 2. Præ. Qualitas spiritualis ut scientia, vel virtus, est nobilior quam qualitas corporalis: sed qualitas spiritualis etiam miraculose, non possit esse sine subiecto, ut videtur. ergo multo minus qualitas corporalis possit esse sine subiecto, ad minus quod est quantitas.

¶ 3. Præ. Magis est remotum a natura, quod qualitas corporalis sit omnino sine obiecto, quam quod sit in subiecto spirituali, quia esse in subiecto spirituali est qualitatis spiritualis que est in predicamento eodem cum qualitate corporali: sed esse omnino sine obiecto est substantia que est aliud predicamentum: sed non possit miraculose fieri quod qualitas corporalis esset in subiecto spirituali, ut albedo in angelo. ergo multo minus potest fieri, quod qualitas corporalis non habeat subiectum, ad minus quantitatem.

¶ 4. Præ. Magis dependet qualitas a substantia, quam econverso: sed Deus non possit facere aliquam substantiam creatam absque omni accidente, quia ad minus oportet, quod creatura in se relatio ad suum creatorem. ergo multo minus potest fieri quod qualitas sit absque omni subiecto.

SED CONTRA. Propter hoc potest fieri, quod in sacramento altaris quantitas sit sine substantia, quia quantitas per essentiam a substantia differt: sed similiter qualitas differt per essentiam a quantitate. ergo eadem ratione fieri possit, ut qualitas esset sine quantitate.

RESPON. Dicendum, quod diuina potentie ratione sue immensitatis attribuendum est quod quid in defectum non sonat: tamen aliqua sunt que natura creata non patitur ut fiant per aliquam repugnanciam quam important ratione contradictionis impieite, & de talibus consuevit a quibusdam dici, quod Deus potest ea facere, quantum fieri non possunt. Ut ergo uideamus utrum fieri possit a Deo, quod albedo sit sine quantitate, sciendum est, quod in albedine, & qualibet alia qualitate corporali est duo considerare. scilicet ipsam naturam albedinis, per quam speciem sortitur: & indiuiduationem eius secundum quod est hæc albedo sensibilis ab alia albedine sensibili distincta. Posset ergo fieri miraculo, ut natura albedinis subsisteret absque omni quantitate, tamen illa albedo non esset, sicut hæc albedo sensibilis, sed esset quedam forma intelligibilis ad modum formarum separatarum, quas Plato posuit: sed quod hæc albedo sensibilis indiuiduata esset sine quantitate, fieri non posset, quamuis fieri possit quod quantitas indiuiduata sit sine substantia, quia quantitas non indiuiduatur solum ex subiecto, sicut alia accidentia, sed etiam ex situ, qui est de ratione ipsius quantitatis dimensuræ, que est quantitas positionem habens: & ideo possibile est imaginari duas lineas separatas eiusdem speciei numero diuersas secundum, diuersum situm, alias linea non esset diuisibilis ex ipsa ratione sui generis. Non enim diuiditur linea nisi in lineas. Plures autem albedines eiusdem speciei sine subiecto imaginari, est impossibile, & sic patet quod albedo non indiuiduatur nisi ex subiecto, & propter hoc non possit esse indiuidua, nisi esset in aliquo subiecto ad minus in quantitate, sed quantitas habet unde indiuidetur etiam absque subiecto: & ideo potest per miraculum esse hæc quantitas sensibilis etiam absque subiecto, sicut patet in corpore Christi.

Ad primum ergo dicendum, quod si albedo sine quantitate esset, etiam non esset corporalis qualitas, sed spiritualis, ut ex dictis patet.

Ad secundum dicendum, quod de qualitate spirituali omnino idem dicendum videtur, quod de qualitate corporali dictum est.

Ad tertium dicendum, quod cum substantia spiritualis quantitate careat, non potest fieri quod qualitas corporalis sit in substantia spirituali, nisi per modum illum quo potest esse sine quantitate, ut dictum est.

Ad quartum dicendum, quod ex hoc ipso quod substantia creata comparatur ad Deum, consequitur ipsam aliquod accidens, sicut ipsa relatio creationis, aut seruitutis, aut alia similis ratio: unde sicut Deus non potest facere quod creatura non dependeat ab ipso, ita non potest facere quod esset absque huiusmodi accidentibus, posset autem facere quod esset absque alijs accidentibus. Accidens autem non habet subiectum ex hoc quod comparatur ad Deum, & ideo nihil prohibet quin Deus facere possit aliquod accidens esse sine subiecto.

Ad quintum quod obijciunt contra, patet quod non est eadem ratio de quantitate & qualitate, ut ex dictis patet.

QVAESTIO V.

DEINDE queritur de corporibus dānatorū: Et circa hoc queruntur tria.

¶ Primo, Vtrum corpora dānatorum sint incorruptibilia.

¶ Secundo, Vtrum resurgent cum suis deformitatibus.

¶ Tertio, Vtrum punientur in inferno neruo & sletu corporali.

ARTICVLVS XI.

Vtrum corpora dānatorum erunt incorruptibilia.

Ad primum sic proceditur. Videtur quod corpora dānatorū non erunt incorruptibilia. Corpus

4. di. 44. q. 5. a. 2. q. 2. o. 3. cōt. 4. c. 89. o. & opus. ca. 17. & opus. 11. c. 19. & 20.

D. 16.

D. 44.

E

B

C

D

pus enim non potest esse incorruptibile nisi per naturam ut caeleste, vel per gratiam innocētia ut corpus hominis in primo statu, vel per gloriam, sicut corpus Christi in resurrectione: sed nullum istorum competit corporis damnatorū, ergo corpora damnatorum non erunt incorruptibilia.

Si dicatur, quod erunt incorruptibilia ex decreto diuina iustitia, ut perpetuo puniantur. Contra. Culpa non debetur pena perpetua, nisi secundum quod habet aliquid perpetuitatis: sed perpetuitas culpa non est ex parte corporis, sed ex parte voluntatis que eligit perpetuo in peccato manere. ergo diuina iustitia non requirit quod corpus aeternaliter puniatur.

¶ 2. Præter. Corpus non punitur pro peccato animæ, nisi in quantum est organum anime operantis. peccatum: sed in aliquibus actibus potest esse peccatum mortale, in quibus corpus non comunicat, sicut patet in peccatis spiritualibus. ergo si aliquis pro eis solis damnatur, corporis eius non debetur pena perpetua.

¶ 3. Præter. Sicut aliquis damnatur propter peccatum transgressionis, ita damnatur propter peccatum omissionis: sed in omissione nihil cooperatur corpus. ergo non debetur sibi pena perpetua, si propter peccatum omissionis aliquis damnatur: & sic diuina iustitia non requirit corpora damnatorum esse incorruptibilia.

SED CONTRA. Remota causa remouetur effectus: sed post resurrectionem cessabit motus celi, qui est causa corruptionis in corporibus. ergo cessabit corruptio, & sic corpora damnatorum erunt incorruptibilia.

RESPON. Dicendum, quod corpora damnatorum erunt incorruptibilia, quāuis sint passibilia. Incorruptibilitatis autem prima causa & principalis est iustitia diuina, que conseruabit corpora damnatorum in perpetuis penis: sed causa secundaria & quasi coadiuuans erit quies motus celi, quo quiescente nulla actio, vel passio poterit esse in corporibus pertinens ad transmutationem naturæ. Vnde & corpora danatorum non patiuntur ab igne passionem naturæ, qua natura corporis humani transmutetur natura sua, sed patientur a passione animæ, sicut organum sensus a sensibili suscipiendo similitudinem qualitatis sensibilis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod ratio illa procedit ex insufficienti diuisione. Est. n. hic alia causa corruptionis a rebus quæ tanguntur in obiectione. scilicet decretum diuina iustitia: quāuis possit dici aliquo modo, quod etiam per naturam erunt incorruptibilia, in quantum. C. remouetur naturale corruptionis principium, scilicet motus celi.

AD SECVNDVM dicendum, quod peccatum & rationem culpe, & perpetuitatis habet ex anima non ex corpore. Vnde sicut corpus punitur pro peccato, in quantum est instrumentum peccati ratione culpe habentis ab anima, ita perpetuo puniri debet, in quantum est instrumentum peccati quod habet perpetuitatem ex voluntate.

AD TERTIVM dicendum, quod hæc non est ratio principaliter, quare corpus punitur pro peccato anime, quia est instrumentum anime operantis peccatum, sed magis quia est pars essentialis hominis que operatur: proprie. n. loquendo homo est qui peccat per animam, & ideo si puniretur anima tantum, non puniretur qui peccauit. l. homo. Nec tamen est uerum quod aliquis actus sit hominis in uita presentia, in quo corpus non comunicet, quia quam-

uis in actibus intellectiua a partis non comunicet corpus sicut instrumentum actus, comunicat tamen sicut representans obiectum, quia obiectum intellectus est phantasma, sicut color uisus, ut dicitur in 3. de anima. Phantasma autem non est sine organo corporali, & sic patet quod etiam intelligendo, & in aliis actibus anime uiuunt aliquo modo corpore.

AD QVARTVM dicendum, quod pro peccato omissionis non damnatur aliquis, quia aliquid agatur, sed quia omittitur illud quod est debitum fieri ab anima, & a corpore, in quantum corpus comunicat actibus anime, & ita eodem modo peccati transgressionis & omissionis pertinet ad corpus & animam.

ARTICVLVS XII.

Vtrum corpora damnatorum resurgant sine deformitatibus.

AD SECVNDVM sic proceditur. Videtur, quod corpora danatorum resurgant sine deformitatibus. Resurrectio. n. fiet diuina uirtute, & est perfectissima: sed uirtus perfecta opero & effectus. ergo sicut corpora resurgenti erunt perfecta, ita corpora damnatorum resurgenti sine deformitatibus.

SED CONTRA est, Sapientia 11. Per que peccator quis, per hæc & torquetur: sed danati peccauerunt per corpora deformitatem habentia. ergo resurgenti eorum deformitatibus.

RESPON. Dicendum, quod deformitas in corpore potest esse duobus modis. Vno modo, ex defectu alicuius membri, & talis deformitas, ut cõter dicitur, in corporibus damnatorum non erit, quod resurgenti incorrupti. i. sine defectu alicuius membri, ut sic totum corpus puniatur in reprobis, & punietur in electis. Alio modo potest esse deformitas, uel defectus corporis ex indebita proportione partium, sicut febris accidit ex indebita proportione humorum, & sicut gibbus accidit ex supabundantia carnis in aliqua parte, & de tali deformitate, uel defectu est duplex opinio. Quidam. n. attendentes damnationem reproborum, ut nihil eis mali deesset, dixerunt quod talibus deformitatibus non carebunt. Alii uero attendentes uirtutem resuscitantis, qui sicut naturam condidit in opere creationis, ita naturam in resurrectione reparabit, dicunt quod omnes defectus qui ex uicio nature acciderunt, aut hoc nature amouebit, ut febris, & hmoi. sed defectus qui ex praua voluntate processerunt, in reprobis remanebunt, sicut sunt maculae, & reatus peccatorum. Quod etiam horum uerius sit, Augustinus in Eneid. libro de bio relinquit dicens, quod nulla debet esse quod de pulchritudine illorum, quorum est certa damnatio.

His uisibile facile patet solutio ad obiecta.

ARTICVLVS XIII.

Vtrum corpora damnatorum puniantur uermibus, & fletu corporalibus.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod corpora damnatorum puniantur uermibus, & fletu corporalibus. Dicitur. n. iudith ultimo. Da. b. igne & uermes in carnes eorum: sed uermes spiritualis non datur in carnem, sed magis in animam, ergo uermes, quo reprobis punientur, non est tantum spiritualis, sed etiam corporalis.

¶ 2. Item Lucæ 13. dicit quædam gl. quod per fletum quem dominus reprobis comminatur, potest probari uera corporum resurrectio, quod non esset, si fletus ille esset tantum spiritualis. ergo &c.

SED CONTRA est, quod uermes quo puniantur reprobis,